

Maartensdijk, 27 juni 2018

Betreft: Reactie vanuit NVTG, OIGT en ITW op de nota 'ADVIES GLOBAL HEALTH NL – 2018. Verkenning van het draagvlak voor beleidsformulering'. Opgesteld in opdracht van: het Ministerie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport / Internationale Zaken (VWS/IZ). Opsteller: Ger Steenbergen MD MPH, MinBuZa gedetacheerd

De NVTG (Nederlandse Vereniging voor Tropische Geneeskunde en Internationale Gezondheidszorg) bedankt het Ministerie van VWS voor het initiatief om het Global Health veld in Nederland te verkennen als mogelijke aanzet om positie in te nemen, samenwerking te onderzoeken en beleid op dit terrein te formuleren. De NVTG feliciteert de auteur met deze zorgvuldige verkenning en het concrete en baanbrekende advies.

Het begrip Global Health krijgt in het advies gestalte in de Nederlandse context met een duidelijke aanbeveling om de samenwerking aan te scherpen tussen – voor dit thema essentiële Ministeries (VWS en Buitenlandse Zaken) – en om beider beleid te concretiseren, dan wel te structureren inzake Global Health. Het advies onderkent de rijkdom aan ervaring, expertise en diversiteit op het gebied van internationale samenwerking in de gezondheidssector – vanuit de academische wereld, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld. Dit is positief, en belangrijk in het bereiken van de Duurzaamheidsdoelen (SDGs) en de Nederlandse bijdrage daaraan. Het advies legt echter ook belangrijke knelpunten bloot zoals “forse versnippering” en het “ontbreken van synergie tussen de actoren van het maatschappelijke middenveld” (pagina 8). De verkenning bepleit dan ook terecht voor interdepartementale samenwerking in het opstellen van een gezamenlijke agenda en om prioriteiten aan te wijzen. Financiering van deze agenda is fundamenteel om de daadwerkelijke uitvoering ervan mogelijk te maken.

1

Global Health staat in de belangstelling van vele actoren in Nederland en, zoals de auteur concludeert, hebben de meeste niet-gouvernementele partners in Nederland zich al geruime tijd aangepast aan de veranderingen die aan Global Health ten grondslag liggen of die optreden in de context van Global Health. Nederlandse partners worden vaak als voortrekkers gezien, bijvoorbeeld op het gebied van onderzoek en onderwijs; kennis die is opgebouwd gedurende vele decennia (pagina 9). Ons inziens zou het in stand houden en bovenal het stimuleren van deze kennis en ervaring voor Nederland – en de wereld – een van de prioriteiten van een nieuw op te stellen beleid dienen te zijn. De NVTG is een pleitbezorger voor samenwerking in Global Health zowel in beleid als in uitvoering. We onderschrijven dan ook van harte de aanbeveling dat “Onderzoek en Opleiding” expliciet als prioritaire onderdelen voor Nederlands beleid dient te worden gepresenteerd (pagina 10). Als onafhankelijk en belangenoverstijgend platform voor experts en organisaties met een focus en een werkveld op het brede terrein van de Global Health – zowel in Nederlands als in mondiaal perspectief – zien we dan ook een rol voor de NVTG in de samenwerking met VWS en BuZA op dit terrein.

Een goed voorbeeld van een ‘best practice’ waarin jarenlange inzet en expertise ontwikkeling op het brede terrein van Global Health – inclusief public health, clinical care en tropengeneeskunde – samenkomt is de Opleiding tot Arts Internationale Geneeskunde en

Tropengeneeskunde (AIGT). De huidige vorm is een goed voorbeeld van hetgeen een Global Health expert kan betekenen, in mondiaal verband, maar vooral ook in de Nederlandse zorg. De campagne 'Into the World' – die zich inzet voor het financieren van de opleiding en die duurzame inzet van de AIGT bepleit – wordt breed gedragen, niet in de laatste plaats om de Nederlandse gezondheidszorg in lijn met mondiale ontwikkelingen, efficiënt en effectief te houden. Ervaringen van de AIGT leveren een belangrijke bijdrage aan het positioneren van Nederland op het terrein van Global health, in Europees maar zeker ook in internationaal verband. Dit is in lijn met het Advies waarin is gesteld dat “Nieuwe mondiale uitdagingen in de zorg moeten vanuit onze eigen internationale ervaringen worden aangepakt” (pagina 15).

De 2017 publicatie 'Into the World. Ervaringen en visies van artsen in Internationale Gezondheidszorg en Tropengeneeskunde' geeft hiervan een aantal interessante voorbeelden. Dit inspirerende boek toont aan dat: “De positie van de profiel arts AIGT een belangrijk startpunt kan zijn voor betere zorg voor iedereen” (pagina 16).

Punt van zorg rondom het behoud van de opleiding tot AIGT is de onzekerheid rond de financiering van de opleidingsplaatsen in een beperkt aantal Nederlandse ziekenhuizen. Ondanks de accreditatie van de opleiding door de KNMG en de vereiste institutionele verankering van de opleiding tot AIGT, is de financiële borging van de AIGT opleiding nog steeds niet gegarandeerd. De positieve waardering van de AIGT voor Global Health in en buiten Nederland als verwoord in de nota 'ADVIES GLOBAL HEALTH NL – 2018' zou dan ook de aarzeling bij het ministerie van VWS betreffende de noodzaak tot publieke financiering van de AIGT moeten wegnemen. De vele steunbetuigingen van de afgelopen maanden in de media, en een positieve conclusie betreffende de AIGT in deze notitie 'ADVIES GLOBAL HEALTH' opgesteld na een consultatie bij 42 organisaties in Nederland, verleent genoeg evidence dat de AIGT een toegevoegde waarde voor Nederland heeft. De NVTG en het Opleidingsinstituut IGT hebben reeds een plan opgesteld om een Platform voor thematisch onderwijs- en training (op het terrein van Global Health) op te richten waarin betrokken onderwijsinstellingen (universiteiten, OIGT en andere klinisch specialistische opleidingen) zich verenigen rondom een gezamenlijke agenda t.a.v. onderzoek en opleiding. Hier zou de door de auteur voorgestelde opleiding “Specialistische opleiding voor de nieuwe medische uitdagingen van globalisering (AIGT)” (pagina 26) een plek kunnen krijgen.

2

Wij onderschrijven de noodzaak om Global Health beleid te formuleren. Ons inziens zou het Ministerie van VWS hierin het voortouw moeten nemen. Met de opdrachtformulering voor de verkenning heeft het Ministerie van VWS – in navolging van andere landen – aangetoond belang te hechten aan positiebepaling en beleidsformulering op dit terrein. De NVTG ziet de brede consultatieronde langs actoren in met name het maatschappelijk middenveld, EU en de Verenigde Naties als een goede eerste stap om te komen tot samenhang en gezamenlijk opgestelde prioriteiten. De NVTG stelt dan ook voor om in de geest van deze consultatieronde het nieuwe beleid te formuleren, waar het actief betrekken van actoren (maatschappelijk middenveld) die al langer de 'Global Health gedachte' hebben omarmd en belichaamd, een onderdeel van vormt.

Tot slot. Het veld is er klaar voor, getuige de AIGT als moderne exponent van de Global Health gedachte in Nederland en daarbuiten. Wat ontbreekt is een duidelijke keuze voor een Global Health positionering van Nederland. Moge de door de auteur genoemde uitgangspunten voor vernieuwing als een inspiratie dienen in deze exercitie: “Gedeelde doelstelling en samenwerking; Samenwerken met anderen; Daad bij het woord.”

De roep om het opstellen van een duidelijke agenda – opgesteld in overleg met het maatschappelijk middenveld – en het positioneren van Nederland wordt steeds sterker. Hoogste tijd om Global Health zodanig gestalte te geven dat de Nederlandse gezondheidszorg tijdig en effectief inspeelt op mondiale veranderingen die gevolgen dragen in de Nederlandse gezondheidszorg. En dat Nederland tevens haar verantwoording neemt in het bijdragen aan gezondheid wereldwijd.

Hoogachtend,

Namens NVTG

Ankie van den Broek, voorzitter NVTG

Namens Stichting OIGT en OIGT (Opleidingsinstituut IGT),

3

Barend Gerretsen, Hoofd OIGT

Namens ITW (campagne Into the World):

Matthijs Botman